

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdájá,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Előfizetési felhívás!

Kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetéseik július 1-vel lejárt, mentől előbb azt megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében akadályozva ne legyen.

A „Csurgó és Vidéke” előfizetési ára:

Egész évre — — 4 frt
Fél évre — — 2 frt
Negyed évre — — 1 frt.

Teljes tisztelettel
A „CSURGÓ és VIDÉKE”
kiadóhivatala.

Közvélemény a nevelés mellett.

A ki a magyar közélet petyhüdt ábrázatát nézi, midőn körében a népnevelés kérdését teszi: annak szíve, ha szíve szerint nemzeti közügynek tartja, a közművelődést — elszorul a lagymatag föllendülésre, mely nem mérhető össze a nemzeti újraébredés élénk közszellemével, lelkesedésével a népnevelés ügye mellett.

A kérdést fölvenni igen aktualis ma.

Csak tessék visszagondolni az ismét lefolyt iskolai vizsgákra! Milyen másként folytak le ezeltől 2—3 évtizeddel az iskolai vizsgák! Akkor széles rétegek hevültek a kedélyek a népnevelés ügyéért, míg most nagyon

sok hajlandó lesz olvasóink közül is fölvenni a kérdést: ugyan hagyjanak békét az iskolával. Az iskola is olyan szükséges, mint a levegő, de ugyan kinek jutott eszébe közvéleményt csinálni a jó levegő mellett.

Eltekintve, hogy nem is olyan abszurdum a kérdés, mert modern Babylonokban a jó levegőért millió és millió alaptőkével társulatok alakulnak, de a hasonlat, a mivel egyenes letorkolás van szándékolva, teljesen sajtó. A jó levegőt Isten adja, a jó iskola az emberek intézménye. Amazt okos tényezőkkel állandósíthatjuk, ezt csak állandó érdeklődéssel tarthatjuk fenn.

Mert nagy ábrándozás föltenni, hogy ha meg van az iskola, ha működik benne tanító és járnak be a gyermekek: akkor minden meg van. Nincs még semmi! A jó iskolaügyet a társadalom melege létesíti: ideig örág a tanító lelkiismerete szerint virágozik az iskolaügy, de lelket, szellemit tartalmaz és tökéletességet az iskolaügynek a társadalom ad.

Csak egy kis körülményt kell tennünk. Nálunk és a közel vidéken átlag melyik iskolala legintensívebb hatásában? Ugyebár az, mely iskolánk felé legnagyobb szeretettel, vagy mondjuk érdeklődéssel fordul a társadalom.

És az természetes.

Az iskolában nem folyik bűró munka ott a lélek művészetét kell szeretetével megjutalmazni a társadalomnak. Nincs olyan hatályos iskolai ellenőrzés, mely csak megközelítene azt a szellemi sarkantyut, a mit a közérdeklődés kölesönöz az iskolai munkának. És ennek a közérdeklődésnek épenséggel nem szabad kimerülni az iskola látványos dolgai, ünnepélyes látogatásával. Abban a városban, községben van legfejlettebb tanügy, a mely városban a tanítók társadalmi pozíciójukért nem küzdenek többé, mert azt állásából folyólag megadták neki. Miután megezáfolhatatlanul áll a tétel, hogy a milyen a tanító, olyan az iskola: törekednünk kell arra, hogy tanítóink a szociális keserűségnek minél kevesebb érzését vigyék az iskolába.

Pedig a keserűség jelentkezik vagy abban, hogy munkája bérét silány anachronizmussal mérik, pedig bibliai cizitum, hogy minden munkás méltó az ó bérére; — de nyilatkozik abban hogy az osztályharcban koteriás, klikkes, uri társadalom bizonyos sővényt állít föl az ő tisztos szegénységének és intelligenciáját érvényesíteni nem engedi.

Ugyan gondoljuk meg, micsoda munkát várhatunk attól, ki lelkében keseredve, jogos resignációban megy az iskolába, hisz ha a kérdés erkölcsi nagy igazságtalansága nem követelné

Tárcza.

A költő keserve.

(Edward Fellow.)

Csacska csermely pajzán patak
Menj sietve innen,
Ne néz engem szegény költőt
Mint ver meg az Isten,
Ne nézd mind hull el virágom,
Mint borul be ifjúságom.

Könnyem mint a siró patak
Fut arcomon végig,
Szenvedésem jajongása
Felhat a nagy égig,
Meddig tart e vérző bánat?
Meddig hull könnyem utánad?

Hittem eddig s bizva biztam,
De megsalt a remény,
Terhes felhők tornyosultak
Ifjúságom egén;
Mit eddig erősnek véltem:
Kártyavár volt az csak nekem.

Habár sorsom könyvlapjain
Lemondás van írva,

Idő előtt azért még sem
Vágyódom a sirba,
Ugy is soká kell pihenni,
Soká kell a sirban lenni.

Fordította:
Halász Margit.

A drukks a drukkhöz kötött refleksiók.

Irja **Matter János.**

(Folytatás.)

Közeledik s megjön legvégül az érettségi szóbeli vizsgálat ideje is. A kormánybiztos felől már hetekkel azelőtt, kérdezősködnék a fiatalok minden felé, de a választok majdnem kivétel nélkül földhözverők.

Egyik helyről olyan válasz jön, hogy a kormánybiztos felszemére vak ugyan de a látó szeme oly ép, hogy még a koromsötétben is tisztán tájékozódik, a nemlátó szeme pedig még minden nemlátása mellett is még a szítán is keresztüllát. Valaki meg azt írta, hogy a kormánybiztos süket, bár hozzátette, hogy minden sugó és sugalmazott könyörtelenül meg szokott bukni az érettségien.

Bugdácsoló Ezechiél, ki két ízben is találkozott már érettségi szóbelin kor-

mánybiztosunkkal, azt írta, hogy a kormánybiztos klasszikusfaló és emberfaló. — Reggle ugymond — Cicerót nyel kávé helyett: tíz órára Cornelius Nepost és Julius Caesárt fogyasztja el zónapörkölt gyanánt; délben ebédkor a római költőket falja fel; négy órákor Livius és Tacitus képezik uzsonáját, este pedig, mert hallucináló, Sokratessel társalog s végigandalogva a klasszikus kor emlékein elfogyasztja a görög klasszikusokat sorban s az érettségien áldozatul nem egy, vagy két, de több ifju életét.

Még más rettenetesebbnél rettenesebb jellemzések is jutottak a csávási legifjabb teinsurak tudomására: a midőn egyszer csak megérkezik a kormánybiztos, a kinek sovány, komoly alakja végkép elutaztatta fejéből a tudományt s lábuk szárába szállt minden bártorságuk.

Hát még a szóbeli napja! Az abc sorban elüllevők, továbbá azok, a kiknek esze az írásbeliek készítésénél gyöngébben működött, a kevés alvási idő alatt, hol azt álmodták, hogy elájultak, hol hogy jelen voltak a saját temetésükön, a mikor is felriadva majd az ágyuk mellett levő hidegvizes kanacsót döntötték föl, majd a reggeli világosságnál is égő petróleumlámpát utótták le.

is, ha az emberi jog nem parancsolná, már azért is meg kellene becsülni a társadalomnak a tanító személyét, mert kezébe adjuk a legdrágább kincsét és ha önértékét, becsúját nem emeltük, csak gyermekeinek lelki képzésén állottunk rut bosszút.

Érdeklődni kell tehát az iskola-ügyért. A Röck Szilárdok a társadalom legnagyobb emberei, mint voltak annak idején a pietisták, kik a legszebb pályákat, az emberi egyéni boldogulást hagyták oda, hogy tanítók legyenek.

A társadalom érdeklődése olyan az iskolaügynek, mint a növénynek a harmat, felüdül tőle, frissebb lesz becsúja növekszik: boldog generáció hol a társadalom még nem fordult el az iskolától.

Pedig egyre pang az érdeklődés, az iskolaszéki tagság terhes nobile officium lesz, arra nehezebben kapni itt-ott arravaló embert, mint a takarékpénztári igazgatósági tagságra, mert ezzel fájdalom csak munka jár, de jutalék nem.

Korunk szörnyű utilitarismusa áll be az iskola ellenségének. Közviszágink érdeklődés nélkül lefolyó évszázad alakítások kezdenek lenni. Egy pár ember kötelességből még csak végig robotol, de belső szükségéből való szeretetből senki.

A tanítóság úgy szólván a magyar társadalomtól elszigetelten vivja, az ország második meghódítását.

Ne essék kiáltó szó gyanánt: csináljunk iskolaügyeinknek közvéleményét, hisz éppen ez a tér az, ahol sok a teendő.

H i r e k.

— Tisztelettel felkérjük lapunk t. hátralékosait, hogy hátralékaikat mentől előbb beküldeni sziveskedjenek.

— Wlassics miniszter Somogy-megye tanítóihoz. Abból az alkalomból, hogy a Somogy megyei Tanítóegylet Szigetváron, jul. 6. tartott gyűlésén a

minsztert a tanítóegyletek érdekében kiadott nagyfontosságú rendeleteért táviratilag üdvözölte, Bárány Gyula tanítóegyleti elnökhöz következő levél érkezett: Budapest, 1897. július 7. *Tisztelt uram! Fogadja és tolmácsolja, kérem, őszinte köszönetemet azért, hogy Somogy megye egybegyűlt tanítói szíves megemlékezésben részesítették. Tisztelettel Wlassics s. k.*

— **Válasz néhány üdvözlő táviratra.** Antal Gábor ref. püspök itt időzése alkalmából, a bankettező közönség Wlassics Gyula vallásügyi minsztert, Bárány Hornig Károly ves-prémi püspököt és Tallián Gyula foispánt táviratilag üdvözölte. Ezen táviratokra Wlassics következő levélben felelt: Csurgó és vidéke intelligens közönségének rólam való szíves megemlékezéséért fogadja őszinte köszönetemet. Tallián foispán pedig következő távirattal köszönte meg a figyelmet: Kérem Antal Gábor püspök uró méltóságának és a társaság többi tagjainak, szíves megemlékezésetekért meleg köszönetemet tolmácsolni.

— **Ajándékozás.** Verbay István ref. lelkész, Antal Gábor itt időzése alkalmából a csurgói ref. hitközségnek 100 forint adományozott s ezen felül megígérte, hogy a míg él, 10 család egyházi adójának felét fizetni fogja. — Vágó Gyula lapunk kiadója pedig Antal Gábor gyönyörű egyházi beszédét és imáját kinyomatta s ebből 100 példányt ajándékozott a ref. egyháznak a céljából, hogy azokat a hívek között osszák ki.

— **Ki legyen az esperes?** Említettük, hogy Bagódy István a belső somogyi ref. egyházmegye esperese a legutóbbi közgyűlésen beadta a lemondását. Most az egyházmegye papjai sorában már erősen megindult a mozgalom, hogy ki legyen az új esperes. Három nevet emlegetnek főleg. Egyik Körmeny Sándor hedrahelyi lelkész, hosszú időn át volt esperes, jelenleg kerületi főjegyző s volt püspök jelölt. Kinek megválasztása az egyházmegyére főleg a csurgói ref. főgimnáziumra nézve valóságos nyereség lenne, mert a lehető legmagasabb és legnemesebb ambíció, munkaerő s erős akarat elhatározás, fő jellemvonása. A másik Pety Lőrincz búrúsi lelkész, az egyházmegye egyik tehetséges, szintén igen ambíciós, törekvő derék papja, kinek személyéhez a reformátusok igen nagy reményeket fűznek. A harmadik Barakonyi Kristóf volt egyházmegyei főjegyző — Mind három jelöltnek lesz pártja, mind hárman megérdemlik az egyházmegye bizalmát. Hogy melyik lesz a győztes még biztosra nem vehető, hanem

valószínű, hogy Körmeny sokoldalú érdemeiért az egyházmegye nem fogja mellozni. — **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter, Beksics Ignác kaposvári főgimnáziumi tanárt Somogy megye tanfelügyelőjévé nevezte ki egyszersmint Kubányi Károly eddigi tanfelügyelőnként Hont-vármegyébe helyezte at hason minőségben. Az új tanfelügyelő Beksics Gusztáv miniszteri tanácsos testvere s mint tanár több évek óta működik. Hisszük hogy az új tanfelügyelő, a ki betegeskedése daczára igen tevékeny es sokoldalú ember, megyénk tanügyének csak használni fog. Valószínű hogy Beksics mellé segéd tanfelügyelőt is fognak kinevezni.

— **Kossuth-szobor-leleplezés Csuzán.** Julius 4-en folyt le Csuzán, baranyamegyei községben Kossuth Lajos emlékszoibanak leleplezése. Az ünnepen részt vettek Kossuth Ferencz, Meszlény, Hentaller, Toth, Brázy és Pichler képviselők. A képviselőket nagy díszszel fogadták; a községekben, a melyeket utbaejtettek, diadalpukat állítottak és virágzóró leányok üdvözölték őket. Az emlékszo 12 méter magas es Kossuth majolika-relif képével van díszítve. Felirata a következő:

Kossuth Lajosnak, az utolsó nemes és első polgárnak, polgártársai szívében

Emelté Csuzán község lakossága.

Az ünnepegyre a messze környék lakossága is egybesereglett. Mintegy 10,000 főnyi tömeg volt együtt.

— **A róm. kath. templomba felállított orgonára adakoztak:** Nt. Körmeny Sándor lelkész ur 5 frt. Bodola László 2 frt. Büchler Mór 1 frt. Engel Istvánné 2 frt. Lesnyák Etel gyűjtése 60 kr. Postek Jolánka gyűjtése 1 frt 17 kr. Neuhausz Bence 1 frt. Kacs Kovics Lajos és neje 5 frt. Csepinszky János 1 frt. dr. Hochreiter Kornél 5 frt. Radenich Automa 1 frt. Összesen 24 frt 77 kr. Fogadjak a nemes szívű adakozók úgy magam, mint híveim nevében köszönetemet. Szijártó Károly esperes.

— **Somogy megye tanfelügyelője.** Kubányi Károly, ki 1890. óta a tantók tiszteletétől és szeretetétől környezve vezette megyénk népoktatási ügyeit, kívánságához képest a felvidékre, Hont megyébe helyeztetett át. A miniszter sietett nyomban utódját is kinevezni Beksics Ignác kaposvári főgimnáziumi tanár személyében.

— **Béldy Mihály** csendőrségünk hadnagyát az alföldre helyezték át, illetve rendelték ki az ottani aratási sztrajkhoz öszponosított csendőrséghez. Béldy már két hét óta távol van s csak a hó közepe után foglalja el állomását.

Reggel hétkor egész kicserélt arcokkal ott bolyongnak a gimnázium környékén. A társalgás szellemes és humoros, de a szélemesség olyan préselt szellemesség, a humor pedig akasztófa-humor.

Drávay azt mondja, hogy beállna egy hétre ingyenskapásnak bárhová, csak állítsák ki neki feleltetés nélkül az elégséges érettséget. Imrefi pedig ekármelyik szegény ekkleziához beáll a vakációi időtartamra harangozónak, csak engedjék el neki a történelemből való vizsgálatot.

Van olyan is, a ki, ha délelőtt került rá a sor a felelésnél a bátorságot a snapszban keresi s pár év előtt megesezt, mondjuk, hogy Horhy nevű ifjuval, hogy tizszer vett be a bátoritó szerből; de el is bukott egész tiszteességgel épen a bátoritó szernek tulságos használata miatt.

Most magát a szóbelit kellene lefestenem, de érzem, hogy ehhez gyöngye a tolam. Ki tudná mértőán megrajzolni a sárgától egész majdnem a liláig változó arczszint; az önkéntelenül rángatózó arczizmokat; az ideges kézmozdulatokat; a hamaros fejrázást; a pislogó, majd meg tágra nyitott szemeket; a mogyoró nagyságú izzadmányos cseppeket?

Ezt lefesteni lehetetlen.

A mit még mondani tudok, az már azzal van kapcsolatban, mikor szédelgő fej-jel és támolgató lépéssel kinn terem a megérett, vagy félig érett csemete s kifejlesztett mellé majdnem dobzó mellett hirdeti: ime érett vagyok; majd megostromolja a távirát: Apám, fiad megérett; 30 frtot kérek távirati uton; érettségi bizonyítvány tiz frt, közös vacsora 10 frt, gimn. szolgák 5 frt, utiköltség 5 frt.

Nem 30, de 40 frt jött s hozzá egy forró, apai szeretetből duzzadozó gratuláció: hisz érett a fiu, a ki husvétkor még kettőből bukott, a kit az osztályvizsgálaton kegyelemből taszítottak át.

Igen a fiu érett, de túlérett; mert az érettségi bizonyítványba át tárgyából holmi hiba csúzott be s mert a kormánybiztos sa vizsgáló tagok az ifju urat nagyon megszerették, meginvitálták, hogy egy esztendő múlva újra legyen szerencsájük a fiatal tekintetes urhoz.

Meg is jött két más, szintén ilyen megtiszteltetésben részesült társával, a kik annyira elrémítették az akkor először érni készülöket, hogy még a jó bizonyítványuk

is sorban jelentették az igazgatónál a szóbeli elől való visszalépést és ha az igazgató s a tanárok szinte erővel nem tartják vissza a maturaudusokat, talán csak a három ujra erő úr érik meg, a többiek mind visszalépnek.

Mikor azonban meglett es pedig sikeresen a szóbeli: a csávási ifjak mind azt mondják, hogy igazságtalanul lettek osztályozva, mert jobbat érdemeltek; mondják, hogy úgy ment a latin feleletük, mint a vizfolyás; a történelmet jobban tudták, mint pacsirta a maga dalát; mondják, hogy egy cseppet sem drukkoltak, pedig még most is rezeget egyeseknél a láb, ha visszagondolnak az átelt küzdelmekre.

Legyen különben igazuk a csávási ifjaknak, mert ők nem drukkoltak, csak hidedglelősek volt; de legyen igazam nekem is, hogy mégis drukkoltak; mert még a jelenen érettek is kijelentették, hogy még egyszer nem mennének neki újra az érettségi vizsgálatnak.

S ezzel vége az iskolai évnek, vége egy időre a drukkuknak s vége árulkodó szóbeszédemnek.

(Vége.)

— **Poszilovics érsek Légradon.** A mint a Zala urja: Poszilovics György zágrábi érsek július 14-ikén fogja meglátogatni Légradot, hova Alsó-Domboról rándul át. Fogadtatására még eddig semmi készület nem történt.

— **A Somogy megyei Tanítóegylet közgyűlése** folyó hó 6-án Szigetváron igen sikerülten és élénk részvét mellett folyt le. A gyűlésen, beszámítva a vendégeket 100-an voltak jelen. Miután Bárány Gyula elnök (Csurgó) a gyűlést a hely történeti fontosságához mért hazafias beszéddel megnyitotta, az egybesereglett tanítókat a város bírja és az iskolások elnöke üdvözölték lendületes és jól átgondolt beszédekkel. A közgyűlés legfontosabb tárgyát képezte a vall. és közokt. miniszter által 50 frttal jutalmazandó pályatétel kitzése. A választmány előzőleg 6 tételt hozott javaslatba, melyeket a közgyűlés elfogadott s melyek közül egyet a miniszter fog választani. A közgyűlést tisztújítás fejezte be. Elnök lett Bárány Gyula (Csurgó), alelnök Szalóky Dániel (Csokonya), főjegyző Hollósi István (Kaposvár), aljegyző Fried Samu (Csurgó), pénztárnok Rauch Lipót (Csurgó). Választmányi tagok: Adorján Miklós (Csurgó), Bátor Lajos (Csurgó), Mátray Gyula (Csurgó), Mezes Imre (Lábod), Nagy János (Csurgó), Tomsits Antal (Kaposvár), Vincze Imre (Mosdós), Zsiráy József (Vése). Ezekon kívül hivatalból tagjai a választmányiak a járáskörök elnökei: Szigethy Alajos (Kaposvár), Herczegh József (Szigetvár), Vecsey Sándor (Nagy-Atád), Fejes Kálmán (Csurgó), Kovács Béla (Marczali).

— **Zalavármegye ünnepe.** Fényes diszgyűléssel ünnepelte Zalavármegye közönsége m. hó 28-án egyik nagyfiát Festetich György grófot, ki a múlt század végen hanyatló földművelésünknek újjáteremtője volt megalapítván a nevére Georgikonnak nevezett gazdasági szakiskolát. Sokan gyűltek össze ez ünnepre Zala-Egerszegre. Az ünnep d. e. 10 órakor kezdődött, mikor gróf Jankovics László főispán a diszgyűlést megnyitván indítványozta, hogy előbb induljanak templomba hálaadó istentiszteletre. Erre az egész gyűlés a templomba ment, hol Balaton János apátplebános Te Deumot mondott. Mire után a gyűlés újra megnyitván dr. Handek Ágoston, zalavári apát gyönyörű beszéddel, ünnepelte Festetich György emlékét. — A hazafias szép beszéd, — melyben az ünnepeleletrajzát rajzolta — mély benyomást tett a jelenvoltakra, kiváltképen gróf Festetich Magdolnára, ki a Festetich-családot egyedül képviselte. A beszéd alatt lehullott a lepel a képről, életnagyságban ábrázolja az ünnepelet. Id. Hätzky Kálmánnak, a gazdasági egyesület elnökének indítványára jegyzőkönyvbe ígatták Handek beszédét. A főispán átadta erre a képet Csertán Károlynak, ki csinos beszéddel ígerte meg, hogy a vármegye közönségének mindig gondja lesz reá. A diszgyűlés után bankett következett a „Korona“ éttermében, melyen mintegy 176-an vettek részt.

— **Mindazon tanulók, kik a csurgói áll. segély. ev. ref. főgimn.-ban az 1897—8-ik iskolai évben valami segélyben óhajtanak részesülni, keresztlevelel vagy születési bizonyítvánnyal, továbbá szegénységi- és osztálybizonyítvánnyal felszerelt s a nt. és tek. b.-somogyi ev. ref. egyházmegyei közgyűléshez címzett kérvényeiket, a csurgói ref. főgimn. igazgatóságához nyujtsák be 1897. aug. 10 déli 12 óráig.**

— **Műkedvelők előadása.** A Zákányban július hó 4-én tartott jótékonyezéu szineloadás igazán szép és meglepő eredménnyel végződött. A szereplők elég ügyesen, elevenen mozgáltak a színpadon. Különösen kitétek: Gócsa György = Tölgyesi bíró, Balog Mariska = Satak Kata cigány-asszony, Varga István = Peták őrmester, Vindics János = Kósza Gyurka, Alstetter Hanni = Julis asszony. De mindezek közül kimagaslók Balogh Ilka a Tölgyesi bíróné szerepében Szekovánics József Csillag őrmester

szerepében a kik igazán szokatlan könnyűséggel játszották átértett szerepüket. A műkedvelőket a hálás közönség többször megtapsolta. Augusztus 1-ső napjaiban megismétlik a darabot a zákányi vasuti állomáson levő vendéglőben.

— **Uj lap.** Balatonvidék ezim alatt dr. Magasházy Antal szerkesztésében megjelent az első szám. Az új lap csinos kiállításban, dus tartalommal látott napvilágot s mint a Balaton vidék fő factora minden esetre hiányt fog pótolni.

— **Felhívás.** Az E. M. K. E. igazgatóválasztmányának f. évi június hó 30-án tartott ülése elhatározta, hogy mozgalmat indít Bethlen Gábor gróf, az E. M. K. E. első elnöke emlékének az egyesület kolozsvári palotája előtti parkban szoborművel megörökítése végett. Az ügy végrehajtásával a direktoriumot bízta meg. — Főlölegesnek tartván az eszme és cél hazafias fontosságát bővebben indokolni: felhívjuk ezennel az ország közönséget, hogy a cél javára nyujtandó adományát Kolozsvárra, Merza Lajos E. M. K. E. főpénztárhoz küldeni sziveskedjék. Honfui üdvözléssel, Kolozsvárt, 1897. jun. 30-án. Az Emke igazgatóválasztmánya.

— **Pályázat.** A m. kir. posta és távirvánál betöltendő 108 „posta és távirvai gyakornokjelölti“ állásra. Pályázhatnak ezen állásokra az 1883 évi I. t. cz. 14. §-a alapján mindazok kik középiskolát vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet — érettségi vizsgával — sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték s magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal fedhetetlen előéletüket, közhatalosi bizonyítvánnyal pedig ép egészséges, a posta és távirda szolgálatra testileg is alkamas voltukat tartoznak igazolni. A pályázat alá becsajított állásokat a kerületi posta és távirda igazgatóságok fogják betölteni, szám szerint minden igazgatóság tizenkettőt. A sajátkezűleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények amár közszolgálatban állók által előljáróságuk, a közszolgálatban nem levők által pedig az illető szolgabíró vagy polgármester útján folyó évi július hó 31-ig a szerint, a hol a pályázók alkalmazást óhajtanak nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta távirda igazgatóságokhoz nyujtandók be s a mennyiben az említett határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, később érkező folyamodványok is elfogadtnak.

— **A pécsi dalárda hangversenye N.-Kanizsán.** A pécsi hírneves dalárda Sopronba való átutaztában a „Polgári egyesület“ kerthelyiségében m. hó 27-én hangversenyzett. Az indóházban a nagy-kanizsai dalárda fogadta a kartársakat, elénekelve a jelszót: szabad dal és vidor szív, dalnok ehhez maradj hív, melyre a pécsiek szintén jelszóval válaszoltak. Azután a vendégek kocsióra ültek és hosszú sorban a városba hajtottak. Este a kert annyira megtelt, hogy a közönség, mely itt akarta elkölteni estebédét csak nagy nehezen juthatott egy falathoz. De az elézletlenség moraja azonnal megszűnt, mikor a dalárok a dobogóra léptek és elénekeltek Huber Károly ünnepi dalát. A közönség élénken megtapsolta az egybevágo akkordokban elénekelte számokat. A dalárok közül főleg kitűnt Hoffer Károly eles tenor hangja, mely szenzációt keltett. A közönség gyönyörrel hallgatta mindvégig a műsort, melyből különösen a magyar népdalok és az éji varázs tetszettek legjobban.

— **Mennyit jövedelmez a selyemtenyészés?** A selyembogár-tenyésztők is befejezték aratásukat. A megtépett és meghasogatott szederfák kezdenek új életre térni, a tenyészők pedig most kasszálják be munkájuk gyümölcsét. A csurgói járás selyembogár tenyésztését adóhivatalunk fizeti ki, a hova a földművelési miniszter 4000 frtot utalványozott a beváltandó gubókért. A 4000 frtból az első osztályú gubó 1 frttal, 2-od osztályú 80 kr.-ral fizetve, már eddig 3000 frton felül fizettetett ki. Tehát mégis csak hoz valamit népünknek a néhány heti hernyóvetetés.

— **Őskori leletek a Balaton mellett.** Szigligeten (Zalamegyében) földmunkálatok alkalmával egy római-csontváz-sirra találtak a munkások s a leletről jelentést tettek Darnay Kálmán sümeghi archeológusnak, a ki megvásárolta t. lük a csontváz mellett lelt római bronzfibulát és Hadriánus római császár érmét. Darnay a helyszínén próbakutatást is eszközölt és római sírok helyett egy sokkal érdekesebb bronzkori öntőműhely maradványaira akadt. A lelet, melyet a kelta invázió elől rejthetett el a bronzkor ősemberére, hatvanhárom darab bronztárgyból állt. A tárgyak legnagyobb része még fel nem dolgozott rézrögök, de vannak köztük igen szép női ékszerek, bronz szalagtekeresek spirális karperecz, ékített tömör karperecz, több korongos fejű bronztű stb. Ez már második nagyobb bronzlelet a Balaton vidékén. Mindkét lelet Darnay Kálmán sümeghi muzeumában van elhelyezve, a ki ezen utóbbi bronzkincset az elmúlt napokban küldte fel a magyar Nemzeti Muzeumba lerajzolás végett.

— **Az aratás.** Az egész járás területén serényen folyik az aratás. A gazdák évi munkájának gyümölcse a földre, majd képékbe kerül. A rozs aratás csaknem mindenütt lefogyott, most a búzát és árpát kasszálják. A természettel gazdaközönségünk meg van elégedve, ámbar még próba csepléseket nem eszközöltek, mégis megállapítható, hogy jóval jobb termésünk van mint múlt évben. Néhol azonban a hol a vetéseket a nagy eső és szél földre terítette, csak szalma lesz s vajmi csekély szem. Az idén járásunk egész területét a jégverés elkerülte.

— **Elgázolás.** Julius hó 5-én a Fiuméből Budapestre utazó gyorsvonat a Csurgó és szentai állomások között elgázolta és darabokra szaggatta Bagó Istvánnét, a csekei birkás feleségét. A szerencsétlen asszony eddig ismeretlen módon került a sinek alá. Valószínű azonban hogy önként vetett végét életének. Bagó Istvánné szétronsolt hulláját a csurgói állomásra hozták be s innét temették el. Állítólag Bagóné hosszabb idő óta elmebajos volt s gyakran megettette hogy környezetét minden szó nélkül hosszabb időre elhagyta csak néhány nap mulva tért vissza kóborlásából.

— **Még a pokoli meleg sem akaszt meg minket abban, hogy ismét meg ne emlékezzünk irodalmi rovatunkban a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) budapesti könyvkiadó cégénél megjelent Szalay-Baróti-féle „Magyar Nemzet Történeté“-ről, melyből most a 65-ik füzet érkezett hozzánk. A II. Rákóczy-féle fölkelésnek rendkívül érdekes eseményeit olvassuk e füzetben; a kuruczvilág utolsó felvillanását az ő szövevényes politikai szereplőivel és hadi korypheusával látunk magunk előtt elvonulni. Szatmárig, hol a régi áhított béke hazai történelmünk egyik legeseménydusabb, de egyik legszomorubb korszakát is bezárja. (1711) Jelen füzetünk külön melléklete I. József császár-királynak az arczképe. A szöveg közzé nyomott illusztrációk pedig a következők XII. Károly svéd király. Heister Siegfried, Károlyi Sándor erczképe és aláírása, Harcz kuruczok és labanczok között. Pálffy János, II. Rákóczy Ferencz aláírása, Nagy Péter orosz czár, Kuruczok, A majthényi fegyverletétel, Eleonóra császárné és III. Károly meg-erősítik a szatmári békét.**

— **Budapesti Hírlap.** 1897-ik (XVII.) évfolyam Az újságcsinálás egyik főfeladata a közönség helyes, gyors s pontos értesítése. Még száz éve sincs annak hogy a magyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb engedéllyel vehetett tudomást a külföld eseményeiről, ígyis csak hetek mulva: Ma huszonnégy óra sem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsük, nemcsak hazánk hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Távirat, telefon, éber levelező, a világ mind a négy tájékról és az ország minden népesebb pontjára hirt adnak mindarról mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tudósításaink e renge-

tegeből kiválogatni megrostálni, ügyesen és tetszetősen feldolgozni azt, a mi a közönségre nézve szokásos, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hirlap fenállása óta eddig utol nem ért peldaadással járt elől, mert szerkesztőségünket az a meggyőződés vezeti munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira újságától, mint azt, hogy pontosan megbizhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai zsurnalisztikai fejlődés iránya. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hirlapnak a véleménye, ítélete, iránya karaktere, egyszóval egyénisége nyilatkozik meg, tizenegyvég tűzpróba után már mindeki tudja, hogy mi várhat a Budapesti Hirlaptól. Az előfizetési feltételek a következők: egy hónapra 1.20, negyedévre 3.50, felévre 7. — egész évre 14. — Vidéki legcélszerűbb a postautalványon való előfizetés. Cím: Budapesti Hirlap kiadóhivatala Budapestben, VIII. kerület, Rökk Szilárd utca 4. sz. Jozsef körút 5. sz.

C s a r n o k.

Napsugár szerelme.

Kedves napsugárka, enyhe fényt szórva,
Nyájas mosolygással borul a fa lombra
Szehiden simulva, átal siklik azon:
Ebrédező párját — köszöntni hajnalon.

Összeolvad veled,
Csókban a kis virág
— Más színt ölt és éled
A pirkadó virág.

Picziny kis virágnak, mely csuda szépsége...
Csillog, ragyog rajta — harmat ékszerkéje,
Bársonyból, selyemből van fűszál ruhája,
Nem csuda, ha siet: napsugár utánna!
Elviszi szárnyain
— Erdőn, völgyön, mezőn —
Szerelmüknek hírét.
Estalkonyi szellő!

Liget enyh-áryában dallos csalogányka,
Hallva ezt, ajkával — még tovább kiáltja:
Csacsogó pataknak, virágos bereknek,
— Mindazoknak a kik igazán szeretnek —
Hadd, tudja meg minden,
A nagy mindenségben:
Napsugár és virág
— Szerelmeben élnek.

Orczy 1897. máj. 15. Ifj Csire István.

A három Morghóhályai.

Humoresc.

Irta: K. Kovács Laura.

(Folytatás.)

Bárki is megszánta volna e gyászba borult ábrázati huszonkét éves fiatal embert. Azonban, ne tessék szánakozni; Zoltánnak nincs komoly baja; ő éppen csak azon gondolkodik, hogy milyen nagyszerű dolog lenne egy millió hozományú hölgy kezét sajátjának mondhatni. — S miért nem? — Ubald kudarczot vallott; mert nem tud a nőkkel bánni. Ő azonban mindig több kegyben részesült ugyanazoknál. Miért-ne próbálna szerencsét? Csak el kellene menni Drezdába, és bemutatni magát. Mintha nem is tartoznék a Morgóhályaiakhoz, egészen különválván, a mint hogy nem is tartoznak ők minden tekintetben egymáshoz. Először Ada-Kahleba kellene elmenni s ott felvenni mohamedán vallást. Miért nem? — Ez végre is nem nehéz; és úgy sem utazott arra felé; nagyon sokba nem is kerül; s kerülne bár, van pár száz forintja, azt rászánja szívesen; mert hát ha ő meg fog tetszeni.

Hirtelen fölkel és a dívánra feküdt, roszszálltet szinlelvén; azonban csak azt várta, hogy bátyjai valahová kimenjenek; nem is sokáig kelle türelmetlenkednie; a két Morgóhályai. miután körmeiket megegyengették, tükör elé álltak s teljes glédába csapták magokat. — Színházba mentek, — kérde Zoltán? — Oda. És te nem akarsz talán jönni? Ma nincs kedvem, náthás vagyok. Csend állott be. Ubald feltette kefeletlen cylinder kalapját, Balambér pedig agyon kefélt a magát; távcsövekkel fegyverezték föl magokat. És távoztak. Zoltán azonnal becsukta a külső ajtót és fellelegzett. Előkereste Ubald szekrényének kulcsait; nem volt nagy feladat; ott feküdt valamennyi szekrénykulcs a pamlag egyik vánkosa mögé betömve. A legifjabb testvér mohón kezdett kutatni; elámult a temérdek levél láttára, melyeknek czimirása más-más női kézből látszott eredni. Mennyi kaland! sóhajtá mohó pillantással; de mégis máskor kerüljön ezeknek megvizsgálására a sor; neki most iro-

mányok kellene, melyeket Ubald magával vitt, midőn Drezdába ment, és a Fatime levele. — Hopp! ez az! . . . egy csomag került a kezébe, felfogta és az asztalhoz vitte, átvizsgálta. — Mi a mennykő! — hiszen ez itt a mohamedán keresztlevel. Tyű . . . fikomadtat. Ubald barátom! — hát te már mohamedán vagy? — No, lám! . . . Es milyen bölesen hallgat ő kegyelme! Ha! és megsem tetszett az imádásra méltó özvegynék. Zoltán barátom légy résen a konz te roád vár! ime ez a Fatime levele; ez meg egy vevény arról a levélről, melyet Ubald Drezdában adott fel. Ez a kinevezési okmány, ez meg a kereszt-level: így hát nekem sem kell egyéb; ezzel összehajtogatta a csomagot és mindent szépen helyre tett. — Ha ő áttérhetett az izlamra; miért ne én is? milyen óriási furróró lenne, ha ki bírnám vivni azt, mit ő nem tudott. S végre is nem kell azt senkinek megtudni. Leutazom Ada-Kahleba, a fiúknak azt mondom, hogy atyánkat megyek látogatni; ők most úgy sem törődnek semmivel. Harmadnapra Zoltán elutazott. Balambér ugyan gyanús szemekkel nézegette őcsce készülődését; de az oly naiv képet vágott, hogy tévutra vezette még az alaposan gyanakvót is. — Valami nyolczkilencz nap után ott látjuk őt is Drezdában ékeskedni újdonsat-újában nemzetőri ruhában; az a ballerínakéhoz hasonló széles ráncos tunica eskügy billegett lépteit után. Fején fezt viselt; oldalán handzsárt és kezében csibukot. Leányosan nevető kerek piros arca túlságosan kiritt a fez alól, bámulói gyanakvó fejmozdulatokkal fejezték ki titkos véleményüket; azonban a szerencse neki jobban látszott kedvezni, mint bátyjainak. Ő már a második napon olyan emberre bukkant, a ki készvölt őt Fatime palotájába vezetni; egy jókinézésű, humoros jó kedélytől ragyogó tekintetű öreg úr volt ez a ki a kérlelőködőt azonnal karon fogta és vitte magával. — Nagyon jól ismerem Fatimét, — mondá alig elfojtható nevetéssel. Ön bizonyára egyike azon török uraknak, kik e hó folyamán, itt, Drezdában időztek és kérdezősködtek a gazdag özvegy után.

— Én még nem voltam itt viszonzá Zoltán örömprepedő szívvél. De az ön által jelzett két fiu fivére vagyok.

Nagyon helyesen mondá az öreg úr. Ön is gazdagon óhajtt mósólni, ön is imádja a pénzt. — És a szép hölgyeket, tevé hozzá Zoltán feszülő meilel. Nemde Uzurán Fatime gazdag?

Ő azt mondja, hogy egymillió hozomány van.

És sok a kéréje?

De még mennyi volna, ha olyan helyre menne a hol fajabeliek laknak. Már két év óta özvegy a szegény és igen büsül özvegye miatt, udvarmesternéje, ki szíve titkos vágyait legjobban ismeri, kijelentette, hogy Fatimének okvetlenül férjhez kell menni. És hát mi gátolta eddig is? Igazán semmi, — viszonzá az öreg úr, vállát vonogatva. Semmi, merő hanyagság az udvarmesternő részéről.

— Zoltán elgondolkozott, nem bírta kieszelni, hogy Ubald miért nem nyerte meg a hölgy tetszését, hiszen bármint tenne: Ubald azt nem bánja. — No, majd meglássuk! Én tetszeni fogok neki, azt hiszem. Most azonnal bemutatnák, holnap meg lesz az eljegyzés; sietve megtartjuk a lakodalmat is; s én majd csak akkor irok Ubaldnak, ha már a millió ura leszek, s akkor mit teszék először? Először is olyan ruházatot csináltatok magamnak, a mi egy szultánnak is beillene. Lakóhelyünket átteszem Párizsba; ott Boulogni-erdő táján palotát veszek; diszes fogatot tartok; pompás házi lovakat, grommokat, inasokat; nevem Mirza bég leend, arab ménen lovagolván, a fel Párizs figyelmét magamra fogom vonni s nem sokára a szép Mirza néven fog emlegetni a művelt Európa. Bátyáim irigy szemekkel nézendik szerencsémét; de én rájuk sem hederitek; E gondolatok után Zoltán magas a emelte fejét és kiserője oldalán pöffeszkedve kezdett lépdelni. Talán ön is a Fatime udvarához tartozik, öreg úr, kérde leereszkedőleg.

Amenyiben az udvarmesternő rokona vagyok. — Tehát az nem török nő?

Nem. — Lady Pinsone, angol hölgy, De mi ime itt vagyunk a Fatime jelenlegi lakása előtt: kövessen csak fiatal barátom, majd fölvezetem. — Zoltán kissé feszültül érzé idegeit; szíve szokatlanul dobogott; és mintha a feje is szédült volna, legalább, a mint a széles márványlépcsőket takaró drága szőnyegen felfelé lépdel: úgy érzé, hogy jó volna valamibe megfogyózkodni, de az öreg úr gyorsan haladt előtte; nem maradhatott hátra. Feltárult egy előszoba ajtaja s ott liberát viselő inas mélyen meghajolt az érkezők előtt, egy pompás terem ajtaja tárult fel ismét, melynek tükörsima mozaikján a mi jó vidéki fiatal emberünk csak nagyon bátoratlanul mert lépkedni. Úgy érzé, mintha leelőg kezei most először okoznának neki gondot; nem tudta, hová rejtse, hogy tartsa, mit tegyen velök.

Foglaljen csak itt helyet, — mondá az öreg úr, — mig visszatérek. És elment. A magára maradt ifju úgy vélte, hogy mégis nagy feladat ilyen előkelő hölgygel a megismerkedés. Nem fog ő hozzá tudni szólni sem, ha majd előlebeg igezőn az ő remek, keleti, gyemántos öltözetében; de azért, ha nem fog is tudni sokat beszélni, mégis tetszést nyer delceg alakom, gondolá Zoltán és ő bizonyára ujjamra huzza legszebbik gyémánt gyűrűjét. Pár órai ismeretség után drága övvel fog megajándékozni; és mire innen kimegyek, zsebeimben arany piasterekkel tölt erszenyeket fogok találni; vagy lehet, el sem ereszt többé; azonnal rendezni az eljegyzési lakomát és én anyai édességet fogok enni és inni: a mennyit meg álomban sem soha. E pillanatban egy galamböszfejtű nő jött be a mellék-terem ajtaján; fagyosan hajtotta meg magát Zoltán előtt s mondá: Fatimé elfogadja önt uram, tessék a másik terembe fáradni. Zoltán felállott, de érzé, hogy egész testében remeg; bátorsága elhagyta. Arczából minden vér eltűnt s csak vontatott léptekkel tudott a szentély felé közeledni, hol a kincses hölgy várt rá; végre mégis az ajtóhoz ért, belépett, körülnézett, a keleti fénynyel rendezett teremben egy élő lelket sem látott, csak egy nagy aranyos kalitka tűnt fel előtte, mely egy kerevet előtt álló asztalra volt helyezve s abban egy negédes, zöld papagály rácsálta kecses lábácskájának kacskaringósra nőtt körmeit. Ő még nincs itt, gondolá Zoltán; de bizonyára be fog azonnal jönni. Mit tegyek? Üljek vagy álljak? Helyes. A kedvenczel fogok enyelegni. A kalitkához lépett s valami jelentéktelen szót intézett a madárhoz. Az okos állat fölemelte fejét s tollai is kezdtek hátán fölemelkedni; nézte egy darabig a jövevényt; aztán a kalit rácsához czeppetlizve, elkezdé rikácsoló hangon a következőket racsosolni: „Én özvegy vagyok! . . . Igazán? — kérde Zoltán, mosolyra kényszerülve. — Fatime én . . . millió forint hozomány. Micsoda, boldog ez a madár? — Zoltán kezd nyugtalanzkodni. — „Uzurár basa meghalt“ — folytató a madár, lecsüggő fővel, Férjhez akarok menni“ . . . Zoltán fejéhez kapott és ingadozva hanyattlott egy szekre. — „Én Fatime vagyok“ — ismétlé a madár, csövérel szárnyai alatt kotorázva s többé figyelembe sem vette szédelő látogatóját. Jaj, de baj . . . jaj de baj . . . férjhez akarok kakarok ok.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

— Cs. I. Orczy. A küldeményt vettük, azonban ily alakjában nem használhatjuk. Talán tárczát lehetne belőle formálni, annak megjárna. A cikkben hangoztatott gondolatok azonban ma már túl haladottak. Az egyházmegye határozata előtt még volna értelme a közleménynek, ma már nincs. Különben is a mint közvetlen tapasztalásból tudja az internatus eszméjét egyhangulag elfogadták s alig volt egy-két felszóllalo, a ki a többség véleményétől eltérőleg az ön álláspontján volt. Elmúlt annak a régi sishemaju internatusnak az ideje. Ne csináljunk kártya, tivornyá tanyát. A mai izlés, a modern nevelési rendszernek teljesen megfelel internatusunk. A tartás díj nem magas, melyet a szegényebb ember is kibír. Az egész szegény fiúk sorsán pedig mit nem változtat, ők ezennel is részt vehetnek évi 50 frtért a konviktusban s 50 frtért lakást is kapnak, sőt ha jól tanulnak, ingyenes konviktusban, ösztöndíjban stb. részesülnek. — Z. L. Gyékényes. Vettük s mihelyt sorát ejtethjük, jönni fog.